

VP. 3,3,11. MĀR. P. 46,17. 107,5. BHĀG. P. 3,8,15. 12,28. 6,1,40. 3, 20. 8,3,3. 9,1,9. als Vjāsa Verz. d. Oxf. H. 80, a, 10. — 2) m. ein Pra-
tjēkabuddha TRK. 1,1,13. Bez. Ādibuddha's und eines Buddha
überh. BURNOUR, Intr. 222. Lot. de la b. l. 336. WILSON, Sel. Works 2,
11. 15. 27. 32. LALIT. ed. Calc. 341, 1. 362, 4. 5. RĀGA-TAN. 2, 136. ein
Arhant bei den Ġaina H. 24. — Hiervon 3) adj. zu Buddha in Be-
ziehung stehend: कर्मांशेषु स्वयंभूनि गत्वा क्षेत्राणि पूजय KATHĀS. 51, 45.
— 4) m. N. pr. des 3ten schwarzen Vāsudeva bei den Ġaina H. 695.
— 5) m. die Zeit ĠADDAR. im ĠKDR. der Liebesgott ĠARBĀRTHAK. bei WIL-
SON; = माघपर्णी und लिङ्गिनी RĀGAN. im ĠKDR. — Vgl. स्वयंभुव.

स्वयंभूपुराण n. Titel eines buddhistischen Purāṇa BURNOUR, Intr.
581. Lot. de la b. l. 302.

स्वयंभूमातृकातत्र n. N. eines Tantra Verz. d. Oxf. H. 95, b, 27. fg.

स्वयंभूलिङ्ग n. = श्रोत्रिलिङ्ग (Comm.) Verz. d. Oxf. H. 254, b, 35. fg.

स्वयंभूत adj. selbsterhalten, — ernährt BHĀG. P. 3,30,15.

स्वयंभोज m. N. pr. eines Sohnes des Pratikshatra HARIV. 2035.
VP. 4,14,7. des Ġini BHĀG. P. 9,24,25.

स्वयंभ्रमि adj. von selbst rollend BHĀG. P. 6,5,8.

स्वयंमथित adj. von selbst gebuttert TS. 1,8,9,2.

स्वयंमूर्ति adj. von selbst geronnen TS. 1,8,9,2.

स्वयंमृत adj. von selbst gestorben PAÑĀT. 230,15. HIT. 23,10.

स्वयंशस adj. durch sich selbst ansehnlich, — Eindruck machend, —
imposant, — herrlich, selbstständig: Agni RV. 1,95,2. 5. Āditja 8,
56,13. Indra 5,48,1. 7,22,5. 37,4. 10,49,11. Sindhu 75,9. Wasser
7,85,3. Soma 9,98,6. पायु 1,95,9. (मरुतः) श्येनासो न स्वयंशसः 10,77,
5. Rudra 92,9. 14. मंसीमहि स्वयंशसः 1,136,7. तेनैव सचघ्नं स्वयंशसो
हि भूतम् AV. 18,3,19. RV. 5,17,2. 10,105,9. compar.: स्वराज्य 5,82,
2. रवि 8,49,11. 3,45,5.

स्वयावन् adj. von selbst oder den eigenen Weg gehend: सिन्धु RV.
8,28,12.

स्वयं (von स्व) adj. sich selbst überlassen: Vieh RV. 2,4,7. frei schal-
tend: Indra 3,45,5.

स्वयंक्त adj. durch sich selbst geordnet: Marut RV. 1,168,4.

स्वयंक्ति f. 1) eigenes Gespann: der Sonne RV. 1,50,9. der Aḥvina
119,4. — 2) °तस्त्वात् natürlichen Weise, selbstverständlich KATHĀS. 21,95.
22,220. 32,28. 42,76. 64,66. 95,65. स्वयंक्त्या dass. 29,98.

स्वयंक्वन् m. ein Verbündeter: विश्वा द्वेषांसि तरति स्वयंक्वन्भिः RV.
9,111,1.

स्वयंन् m. dass. RV. 10,67,8. 78,2. 89,7. इन्द्रं स्वयंन्भिर्भस्वेक AV. 2,5,4.

1. स्वयोनौ f. der Mutterleib, die eigene Geburtsstätte, — Heimathsort:
तस्मात्स्वयोनौमापन्नः श्वेत् त्वं हि भविष्यसि MBH. 12, 4301. विकृतस्तु
कुलीनस्तु स्वयोनौ ग्रसते ऽग्नित् KĀM. NĪRIS. 17,27. HARIV. 13966. BHĀG.
P. 1,2,32. अपामग्येश संयोगाद्धिम इत्यं च निर्बभौ । तस्मात्तयोः स्वयोन्यैव
(d. i. अद्भिः oder अग्निना) निर्णोको गुणावतरः ॥ M. 5,113. (समुद्रे) प्रविष्टे
तस्मात् स्वयोनौ वरुणाण्यम् R. 5,95,2. ein Mutterleib der eigenen Kaste
M. 10,27. fg. — स्वयोनौ MBH. 12,4297 fehlerhaft für स्व (so ed. Bomb.).

2. स्वयोनौ 1) adj. (f. auch ई) a) blutsverwandt M. 2,134. 206. 11,58.
170. JĀM. 3,231. — b) aus sich selbst entstehend HARIV. 13931. — 2)

n. कश्यपस्य स्वयोनौ N. eines Sāman Ind. St. 3,213, a.

1. स्वर, स्वरिति NAIGH. 3, 14 (अर्चतिकर्मन्). DHĀTOP. 22, 34 (शब्दाप-
तापयोः). सस्वार, सस्वरुम् P. 7,4,10. Schol. सस्वरिथ्य und सस्वर्य Vop.
8, 46. 90. अस्वारित् und अस्वार्थित् ebend. ved. अस्वार, अस्वार्थित्
स्वरिष्यति P. 7,2, 10, Vārti. KĀC. zu 44. स्वरिता und स्वर्ता 7,2, 44,
Schol. स्वत्वा KĀC. zu 7,2, 44. der Anlaut wird nicht in ष verwandelt
AV. PRĀT. 2,102. 1) einen Laut von sich geben, erschallen, tönen: ऋपैः
RV. 5,54,2. Opfergesang 8, 12, 32. Wind 5,54,8. श्रोमिति श्लेष (श्रा-
दित्यः) स्वरति (zugleich leuchtend von 2. स्वर) KĀND. UP. 1,3,1. —
2) erschallen lassen, mit acc.: स्वरति घोषं विततम् RV. 5,54,12. घृत-
श्रुतं स्वारम् 2,11,7. — 3) besingen: स्वरति वा सुते नरः RV. 8,33,2.
इन्द्रं स्तोमैभिः 3,16. या यस्ते योनौ घृतवत्सस्वाः 10,148,5. 1,151,5.

— caus. स्वरयति DHĀTOP. 35,11 (श्रादित्ये). mit dem Svarita-Ton spre-
chen LĀTJ. 1,6,3. pass. स्वर्यते RV. PRĀT. 3,9. AV. PRĀT. 3,67. Comm.
zu 1,93. 3,56. 4,11. TS. PRĀT. 20,2. 3. Comm. zu 1,41. PAT. zu P. 1,
3,11 (स्वरयिष्यते u. s. w.). — स्वरित s. bes.

— desid. सिस्वरिषति und मुस्वर्यति P. 7,2,49. Vop. 8,46. 19,8.

— intens. सास्वर्यते P. 7,4,30. Schol.

— अति den Ton ausklingen lassen PAÑĀV. Br. 13,12,11 (अतिमन्द्रम्
Comm.). यदा वा ऋचमाप्नोत्योमित्पेवातिस्वरति KĀND. UP. 1,4,4. अति-
स्वार्य m. der letzte unter den sieben Tönen TS. PRĀT. 23,12. Comm. zu 13.

— अनु caus.: सानुस्वरितरागायाः सरस्वत्याः etwa nachklingend HA-
RIV. 11873. रामायाः die neuere Ausg. सानु शिखर उपनिषदिंत यावत्
स्वरितं स्वर्गतिः तत्साधनं कर्म ताभ्यां रामाभिरामा तस्याः NILAK. Vgl.
वाचः सानुस्वारक्रियाः 11882. hier hat die neuere Ausg. सानुसाराः und
NILAK. erklärt: अनुसाराः (sic) सकृदाश्रमसाध्याद्यः तत्सकृताः. Vgl. अ-
नुस्वार.

— समनु nachklingen lassen ĠIKSUĀ 29.

— अति mit Tönen begrüßen, singend einfallen, einstimmen: यत्रा
मुपर्णा विद्वाभिस्वरति RV. 1,164,21. अति स्वरति बह्वो मनीषिणाः 9,
83,3. अति स्वरं धन्वा पूयमानः 97,3. र्हि स्वोमौ अति स्वरामि गृणीहि
1,10,4. — इह पुञ्जानो करी अति स्वरं 8,13,27. अति स्वरं तु ये तव विशः
28. In Stellen wie diese von dem Comm. mit अतिगच्छ erklärt: vgl.
NAIGH. 2,14. NĪR. 3,12. Wir finden jedoch keine andern Belege für eine
Wurzel mit dieser Bedeutung. अनु स्वरणा सप्तममहः स्वरति संतत्यै
den Ton hinüberleiten PAÑĀV. Br. 13,12,13. — Vgl. अतिस्वर fgg.

— अत्र ertönen: अत्र स्वरति गर्गरः RV. 8,58,8. austönen, die Stimme
sinken lassen LĀTJ. 7,11,12.

— उप einstimmen: मनसा in Gedanken mitsingen LĀTJ. 1,8,9.

— नि zweifelhafte Lesart अन्व निष्पर (= निर्गच्छ Comm.) TS. 1,4,
1,2, wofür निष्पर VS. 6,36.

— निम् wegsingen: इन्द्रियम् KĀTB. 26,1.

— परि s. परिस्वार.

— प्र einen gezogenen Ton ausstossen: स श्रोमिति प्रस्वरति RV. PRĀT.
15,3. — Vgl. प्रस्वार.

— सम् zusammenlönen, — stimmen: im Chor besingen, anrufen:
सोमं मतो विप्राः समस्वरन् RV. 9,63,21. 73,1. 4. fgg. सम् वा धीभिर्-
स्वरन् 66,8. 67,9. 43,5. इन्द्रं सोमस्य पीतये 8,86,11. 9,101,11. mitsin-